

**KONFERENSEN OM ANSLUTNING
TILL EUROPEISKA UNIONEN
– KROATIEN –**

**Bryssel den 25 juni 2010 (28.6)
(OR. en)**

AD 22/10

LIMITE

CONF-HR 21

ANSLUTNINGSDOKUMENT

Ärende: EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
Kapitel 23: Domstolsväsende och grundläggande rättigheter

EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

Kapitel 23: Domstolsväsende och grundläggande rättigheter

Denna ståndpunkt bygger på Europeiska unionens allmänna ståndpunkt inför anslutningskonferensen med Kroatien (CONF-HR 2/05) och är avhängig av de förhandlingsprinciper som godkänts av anslutningskonferensen (CONF-HR 5/05), särskilt följande:

- Synpunkter som framförs av någon av parterna om ett kapitel i förhandlingarna ska inte på något sätt föregripa ställningstagandet i fråga om andra kapitel.
- Överenskommelser eller delöverenskommelser som uppnås under förhandlingarna om kapitel som ska behandlas successivt får inte betraktas som slutgiltiga förrän en övergripande överenskommelse har fastställts.

Dessutom tillkommer de krav som anges i punkterna 13, 16 och 26 i förhandlingsramen.

EU betonar vikten av att Kroatien följer såväl stabiliserings- och associeringsavtalet som partnerskapet för anslutning, vilka utgör grundelement i föranslutningsstrategin.

EU erinrar om att ett fullständigt samarbete med Internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien (Icty) alltså är en avgörande faktor, i enlighet med förhandlingsramen. Vidare erinrar EU om sina slutsatser av den 3 oktober 2005 om att allt annat än ett fullständigt samarbete med Internationella tribunalen för f.d. Jugoslavien i varje skede skulle påverka hur förhandlingarna går framåt i sin helhet.

EU uppmanar Kroatien att fortsätta anpassningen till EU:s regelverk och dess faktiska genomförande och tillämpning samt att rent allmänt redan före anslutningen utarbeta politiska riktlinjer och instrument som så nära som möjligt överensstämmer med EU:s.

EU noterar att Kroatien i sin ståndpunkt (CONF–HR 6/10) godtar regelverket inom kapitel 23 i dess gällande form den 1 januari 2010, och att landet förklarar sig i stånd att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen.

EU noterar de olika åtgärder som vidtagits och de planer som ska genomföras som anges i Kroatiens ståndpunkt CONF-HR 6/10 avseende alla aspekter av kapitel 23, Domstolsväsende och grundläggande rättigheter. EU noterar att ytterligare insatser behövs för att komplettera den rättsliga ramen på ett antal områden. Vidare betonar EU betydelsen av att Kroatien åstadkommer resultaten när det gäller genomförandet över hela linjen, och därigenom visar att de reformer som införts leder till konkreta resultat.

i) Domstolsväsende

Oberoende

EU noterar informationen avseende domstolsväsendets oberoende och i synnerhet åtgärderna avseende rekrytering och yrkesplanering för domare och åklagare. EU betonar betydelsen av att säkerställa att det finns urvalssystem på grundval av enhetliga, öppna, objektiva och nationellt tillämpliga kriterier för rekrytering och utnämning av domare och åklagare. EU noterar att Kroatien här har för avsikt att införa ytterligare ändringar i den grundläggande lagstiftning (som omfattar lagen om statens rättsliga råd, lagen om åklagarmyndigheter, lagen om akademien för juridisk vidareutbildning och lagen om domstolar) som antogs i december 2009 samt nödvändig sekundärlagstiftning. EU noterar nödvändigheten av att stärka möjligheten att utkräva ansvar av domstolsväsendet, liksom vikten av att förhindra politisk eller annan inblandning i rättsliga förfaranden.

EU noterar att den första antagningen till den statliga utbildningen för domare och åklagare planeras till oktober 2010 och de första utnämningarna efter fullgjort utbildningsprogram och examina år 2012. EU uppmanar Kroatien att säkerställa att alla nödvändiga åtgärder vidtas i god tid och betonar den särskilda betydelse som det fäster vid fullständig och korrekt tillämpning av övergångsbestämmelserna för utnämning av domare och åklagare. I detta avseende bör Kroatien uppnå resultat som visar att utnämningar grundas på meriter och görs utan politisk inblandning. Särskild uppmärksamhet bör ägnas hur statens rättsliga råd och det statliga åklagarrådet fungerar och hur de kan stärkas ytterligare. EU uppmanar Kroatien att säkerställa att rättsväsendets oberoende garanteras avseende utnämningar till domstolschefer.

Opartiskhet

EU noterar den information som Kroatien lämnat om domstolsväsendets opartiskhet, i synnerhet de etiska reglerna för domare och åklagare, systemet för disciplinära förfaranden och immunitet hos domarkåren. EU noterar också och betonar betydelsen av Kroatiens planer att reformera förfarandena för utnämning av ledamöter till statens rättsliga råd och det statliga åklagarrådet, att avskaffa manöverutrymmet för politisk inblandning i arbetet vid dessa båda organ, och att avskaffa den femåriga provtjänstgöringstiden för domare. EU uppmanar Kroatien att regelbundet hålla unionen informerad om vidtagna och planerade åtgärder på detta område. EU betonar i detta sammanhang vikten av en öppen process där dessa organs professionella ledamöter väljs av sina jämlingar. EU understryker framför allt vikten av att trygga effektiva och öppna disciplinära förfaranden. EU uppmanar Kroatien att förbättra statens rättsliga råds och det statliga åklagarrådets kapacitet för att fullgöra sina nyckelfunktioner, i synnerhet avseende tillsättning, utbildning, befordran och ansvarsutkrävande av tjänstemän inom rättsväsendet, och att säkerställa tillräcklig opartiskhet och ansvarighet för dessa organ. EU uppmanar också Kroatien att säkerställa fullständig tillämpning av de etiska reglerna och att förbättra effektiviteten i systemet för redovisning av domares och åklagares tillgångar, inbegripet systematisk kontroll av att uppgifterna stämmer. EU betonar betydelsen av att Kroatien uppvisar resultat på dessa områden. EU uppmanar Kroatien att förbättra offentlighöret av och tillgången till domstolars slutliga avgöranden, både för utvecklingen av rättspraxis och enhetlig rättstillämpning och för att möjliggöra vidare spridning till allmänheten.

Professionalism och kompetens

EU noterar informationen avseende rättsväsendets *professionalism och kompetens* och i synnerhet åtgärderna när det gäller utvecklingen av akademien för juridisk vidareutbildning, inbegripet dess nya självständiga ställning och planerna på att öka kapaciteten och att ge den permanenta lokaler. EU uppmanar Kroatien att garantera akademins självständighet i praktiken och att förbättra tillhandahållandet av grundläggande utbildning och fortbildning, inbegripet frågor avseende EU-lagstiftning, och att stärka relevanta utbildningsinstitut, inbegripet att öka personalen, och säkerställa att den planerade statliga skolan för tjänstemän inom rättsväsendet fullgör sina uppgifter på ett effektivt sätt.

Effektivitet

EU noterar informationen avseende domstolsväsendets effektivitet och i synnerhet den minskade eftersläpningen av mål vid domstolarna, processen för att effektivisera domstolsnätverket, införandet av IT-system, planerna på att reformera verkställighetsförfarandet och införandet av ett system med allmänna stämningsmän. EU noterar att eftersläpningen av mål inför domstolarna fortfarande är hög, särskilt avseende gamla mål, och problemet med rättegångarnas längd kvarstår. EU uppmanar Kroatien att fortsätta sina ansträngningar för att avsevärt minska eftersläpningarna av mål inför alla typer av domstolar och att upprätta ett enda övergripande system för statistisk kontroll av målhanteringen vid alla domstolar och allmänna åklagarmyndigheter, och bland annat säkerställa att rättegångars genomsnittliga längd för olika kategorier av mål på lämpligt sätt kan övervakas. EU betonar betydelsen av att ge domstolarna tillräckliga resurser för att kunna fullgöra sina skyldigheter och uppmanar Kroatien att öka och påskynda sina ansträngningar för att genomföra funktionella och fysiska sammanslagningar av lokala domstolar och brottmålsdomstolar samt åklagarmyndigheter och anta en klart fastställd plan för rationalisering av distriktsdomstolarna och handelsdomstolarna.

EU uppmanar Kroatien att säkerställa konkreta förbättringar i verkställigheten av domstolsbeslut redan före införandet av det planerade nya verkställighetssystemet. EU betonar betydelsen av att utan dröjsmål reformera hanteringen av förvaltningsrätten. EU noterar Kroatiens planer avseende alternativ tvistlösning och uppmanar Kroatien att säkerställa att denna används på lämpligt sätt, så att den kan bidra till större effektivitet inom rättsväsendet. Större uppmärksamhet bör ägnas medling utanför domstolarna och att säkerställa att medling inom domstolarna inte ses som en negativ indikator vid bedömningen av domares prestationer. EU betonar betydelsen av ytterligare förbättringar av systemet med inspektioner av rättsväsendet, inbegripet ökad personal, samt större insyn i inspektionen av åklagarmyndigheter. EU uppmanar Kroatien att säkerställa att nödvändiga förordningar antas, utbildning tillhandahålls och andra förberedelser görs för att möjliggöra fullständig tillämpning av de nya bestämmelserna i straffprocesslagstiftningen när det gäller ändringar av rättsliga utredningar och överföring av kompetens till allmänna åklagaren.

Krigsförbrytelser

EU noterar den information som Kroatien lämnat om genomförandet av inhemska utredningar och rättegångar när det gäller krigsförbrytelser. EU betonar betydelsen av ytterligare framsteg på detta område, inte endast till förmån för rättsväsendet i Kroatien, utan också för att främja försoning både i Kroatien och i regionen. EU uppmanar också Kroatien att här fortsätta att behandla frågan om personer som anmälts som försvunna under konflikten på 1990-talet. EU betonar behovet av att få slut på strafflösheten när det gäller de många outredda och icke lagförda brotten från 1990-talet, och att övervinna motståndet på lokal nivå mot att utreda och lagföra vissa brott. I detta sammanhang uppmanar EU Kroatien att effektivt sätta in utredningsresurser för att utreda de allvarligaste och särskilt känsliga målen, och att fullständigt och på lämpligt sätt använda möjligheten att överföra mål från lokala domstolar till särskilda avdelningar för krigsförbrytelser.

EU uppmanar också Kroatien att visa att det är slut på allt jäv i mål om krigsförbrytelser och att säkerställa opartisk handläggning av målen av de brottsbekämpande organen och domstolarna, inbegripet genom att prioritera utredningar och tillämpning av en enhetlig standard för straffrättsligt ansvar. Särskild uppmärksamhet bör ägnas rättsväsendets enhetliga tillämpning av standarder för lagföring vid mål om krigsförbrytelser och undanröjandet av skillnader i åtal och domar för likartade brott. EU uppmanar Kroatien att säkerställa systematiskt tillhandahållande av lämpligt av domstol utsett juridiskt biträde till den tilltalade och att tillämpa tillräckliga åtgärder för vittnesskydd.

EU uppmanar också Kroatien att genomföra sin plan för översynen av mål i den tilltalades utelämnande, inbegripet tillämpning av de nya bestämmelserna i straffprocesslagen om återupptagande av förfaranden och användning av andra rättsmedel såsom skydd av legalitet, och därigenom säkerställa att både ansökningar om återupptagande av förfaranden och rättegångar som återupptas handläggs korrekt och opartiskt av alla berörda rättsliga myndigheter. EU noterar det arbete som utförts av Kroatien med att upprätta en databas över alla krigsförbrytelser. EU uppmanar Kroatien att färdigställa denna databas och göra den till ett effektivt, operativt verktyg, även på regional nivå, som kan bidra till lagföring av krigsförbrytelser.

Rättslig reform

EU noterar den information som Kroatien lämnat om processen för rättslig reform och i synnerhet Kroatiens åtagande att fullständigt genomföra handlingsplanen för strategin för rättslig reform från juni 2008, samt den planerade uppdateringen av detta dokument. EU betonar betydelsen av att Kroatien uppdaterar sin strategi och handlingsplan för rättslig reform och uppnår resultat när det gäller deras effektiva tillämpning, bland annat genom att säkerställa att det finns tillräcklig institutionell kapacitet för att kunna hantera reformerna inom rättsväsendet, däribland granskningen av antagen lagstiftning. EU uppmanar Kroatien att utan dröjsmål gå vidare med den pågående interna omorganisationen av justitieministeriet, säkerställa tillräcklig bemanning i synnerhet inom de viktigaste reformområdena och effektiv samordning av alla berörda organ. EU betonar betydelsen av förberedelser i god tid för användandet av Europeiska socialfonden och i synnerhet det operativa programmet för institutionell kapacitetsutveckling som behandlar rättslig reform och åtgärder för bekämpning av korruption.

ii) **Bekämpning av korruption**

Policy och inhemska institutioner

EU noterar den information som Kroatien lämnat om befintliga institutionella arrangemang för samordning, genomförande och övervakning av insatser för bekämpning av korruption, inbegripet den stärkta ställning som nyligen givits kommissionen för bekämpning av korruption, för vilken premiärministern numera är ordförande. EU betonar vikten av fortsatt övervakning på hög nivå av möjligheten att utkräva ansvar av och effektiviteten hos rättsystemet och det administrativa systemet när det gäller att ta itu med organiserad brottslighet och korruption.

EU betonar betydelsen av att Kroatien genomför sin nationella antikorrupsionsstrategi och handlingsplan och säkerställer rättslig och institutionell stabilitet inom ramen för bekämpning av korruption. I synnerhet bör Kroatien säkerställa en effektiv institutionell samordningsmekanism för genomförande och övervakning av insatserna för bekämpning av korruption, inbegripet ytterligare förstärkning av justitieministeriets samordningsstruktur och förbättring av ministeriet för offentlig förvaltnings kapacitet och prestationer, med tanke på dess breda ansvarsområde enligt antikorrupsionsstrategin och handlingsplanen.

EU noterar också den alltmer proaktiva roll som spelas av det nationella rådet för övervakning av antikorrupsionsstrategin. EU uppmanar till fortsatt proaktivt tillvägagångssätt i övervakningen av genomförandet av strategin, inbegripet genom att föreslå korrigeringsåtgärder till strategin och handlingsplanen och initiera regelbundna offentliga debatter om korruptionsfrågor. Vidare uppmanar EU den kroatiska regeringen att regelbundet genomföra medvetandehöjande insatser angående förekomsten av och orsakerna till korruption samt det hot som korruptionen utgör, där man tar upp problemets allvar och på ett samordnat sätt involverar alla berörda institutioner och det civila samhället.

EU noterar Kroatiens planerade konsekvensanalys av dess antikorrupsionsstrategi samt dess planerade uppdatering av denna strategi och den därmed förknippade handlingsplanen, som kommer att bli mer inriktad på förebyggande åtgärder som att hantera intressekonflikter, öka integriteten och öka insynen i statsförvaltningen, liksom förbättrad lagstiftning om finansiering av politiska partier. EU betonar betydelsen av tillförlitliga statistiska uppgifter och betydelsen av att säkerställa kapacitet för att utveckla analyser av effekterna av den politik som förs. EU betonar betydelsen av effektivt genomförande av dessa åtgärder på nationell och lokal nivå samt av handlingsplanen för kampen mot korruption i statsägda företag, i synnerhet för att minska politisk inblandning och förbättra självständig översyn och kontroll.

Inhemsk rättslig ram

EU noterar den information som lämnats om den inhemska rättsliga ramen mot korruption i Kroatien. EU uppmanar Kroatien att fortsätta att förbättra denna ram i syfte att förbättra dess effektivitet. I synnerhet uppmanar EU Kroatien att fullständigt se över och förbättra sin nuvarande lagstiftning om finansiering av politiska partier, inte minst att utvidga dess tillämpningsområde till att omfatta valkampanjer, och att förbättra insynen och oberoende översyn. EU uppmanar Kroatien att fullt ut beakta de nyligen utfärdade rekommendationerna från Group of States against Corruption (GRECO) i detta avseende.

EU uppmanar också till ytterligare legislativ finslipning av lagen om byrån för bekämpning av korruption och organiserad brottslighet (Uskok), inbegripet avseende dess för närvarande begränsade behörighet när det gäller skattebedrägerier. EU noterar också bristerna i den rättsliga ramen för att hantera ekonomiska och finansiella brott. EU uppmanar Kroatien att vidta åtgärder för att ta itu med korruption inom den privata sektorn, med användning fullt ut av möjligheten att lagföra juridiska personer för korruption, att lagföra fall av penningtvätt på "fristående" grund och att lagföra brott mot artikel 300 i strafflagstiftningen (underlåtenhet att anmäla kännedom om brott).

EU noterar den information som lämnats om artikel 82 i straffprocesslagstiftningen och uppmanar Kroatien att fastställa lämpliga institutionella arrangemang för korrekt hantering av egendom som beslagtogs under straffrättsliga förfaranden.

EU betonar betydelsen av bättre insyn, effektivitet och integritet i den offentliga förvaltningen som en pelare i bekämpningen av korruption. I detta avseende uppmanar EU Kroatien att genomföra konkreta antikorrupsionsåtgärder, säkerställa fortlöpande utbildning av personal, och att anta, ändra och genomföra nödvändig lagstiftning för fullständigt genomförande av lagen om allmänna administrativa förfaranden så att insyn, objektivitet, klarhet, effektivitet och rättssäkerhet säkerställs. EU uppmanar också Kroatien att förbättra tillgången till information om lagstiftning och praxis så att ökad öppenhet uppnås, att förbättra genomförandet av systemet för etik och integritet i offentlig förvaltning och att säkerställa genomförandet av en antikorrupsionshandlingsplan i statsägda företag. EU betonar också betydelsen av åtgärder för att minska det politiska inflytandet i den civila förvaltningen och slutförande av den rättsliga grunden för att bygga upp en professionell civil förvaltning genom upprättande av ett nytt lönesystem för att säkerställa befordran på grundval av meriter, belöningsmekanismer och kvarhållande av kompetent personal och på så sätt minska risken för korruption.

EU betonar betydelsen av stora förbättringar i hanteringen av intressekonflikter och uppmanar Kroatien att införa lämpliga system för att skydda mot och sanktionera intressekonflikter på alla nivåer och etablera och notera resultaten för genomförandet, inbegripet stärkt professionellt och administrativt stöd som är tillgängligt för kommissionen med ansvar för intressekonflikter för att säkerställa att den kan verka effektivt, utfärdande av skriftliga riktlinjer för hur regler ska tolkas och utbildning för tjänstemän om intressekonflikter i alla berörda statliga organ, och säkerställa att personalen proaktivt uppmärksammas på dessa riktlinjer (etiska regler/uppförandekodex). EU uppmanar också Kroatien att införa ett lämpligt system för övervakning och kontroll av statstjänstemäns och domares redovisningar av tillgångar, inbegripet avskräckande sanktioner för regelbrott.

Internationell rättslig ram och institutioner

EU noterar att Kroatien har anpassat sig till alla relevanta internationella rättsliga instrument på detta område. EU uppmanar Kroatien att genomföra dessa rättsliga instrument och att anta antikorrupsionsstrategier och åtgärder som bygger på en multidisciplinär metod. EU noterar den information som Kroatien lämnat om upprättandet av det så kallade vertikala Uskok-systemet i Kroatien, som upprättats av Uskok (byrån för förebyggande av korruption och organiserad brottslighet) Pnuskok (nationell polisbyrå mot korruption och organiserad brottslighet) och specialiserade antikorrupsionsavdelningar vid distriktsdomstolarna i Zagreb, Split, Osijek och Rijeka. EU noterar att genomförandet av dessa nyligen införda institutionella arrangemang befinner sig på tidigt stadium. EU noterar också att antikorrupsionsavdelningar endast finns vid förstainstansrätterna. I detta sammanhang betonar EU betydelsen av att Kroatien uppnår resultat i fråga om effektiva utredningar, åtal och domar på området organiserad brottslighet och korruption, oavsett nivå, även i sårbara sektorer som offentlig upphandling. EU uppmanar Kroatien att säkerställa att fall av korruption och organiserad brottslighet hanteras på ett effektivt och verkningsfullt sätt av Uskok, polisen och domstolarna, inbegripet förbättrat samarbete mellan olika organ, särskilt bland brottsbekämpande organ och på området finansiellt samarbete och databehandling, och upprättande och genomförande av samförståndsavtal och samarbetsprotokoll. EU uppmanar också Kroatien att förbättra sitt internationella samarbete, i synnerhet avseende organiserad brottslighet, inbegripet informationsutbyte på grundval av internationella konventioner.

EU uppmanar Kroatien att ytterligare stärka kapaciteten hos Uskok, inte minst med tanke på dess ökade ansvar enligt straffprocesslagstiftningen. EU uppmanar Kroatien att ge Uskok, Pnuskok och andra antikorrupsionsorgan det oberoende som de behöver för att kunna utföra sina uppgifter effektivt och utan otillbörlig inblandning. EU betonar betydelsen av att utredningar är tillräckligt breda för att säkerställa att alla genomförbara vägar har utforskats och varnar för att begränsa utredningar, särskilt sådana som handlar om politisk korruption, enbart i syfte att få snabba resultat. EU noterar att två tredjedelar av korruptionsfallen avvisas av åklagaren och uppmanar Kroatien att säkerställa ökad insyn i och kontroll av sådana avvisningar.

EU betonar också betydelsen av att säkerställa att tillräckliga mänskliga och tekniska resurser finns tillgängliga för polisen och att förbättra polisens effektivitet, inbegripet genom att minska det politiska inflytandet, ökad professionalism och utnämningar på grundval av meriter, stärkt specialiserad sakkunskap, särskilt avseende ekonomiska brott, och förbättrat samarbete mellan Pnuskok, skatteförvaltningen, tullen och polisen, inbegripet ekopolisen. EU uppmanar Kroatien att tilldela tillräckliga resurser för att stärka de fyra regionala Pnuskok-kontoren.

EU uppmanar Kroatien att öka domstolarnas kapacitet för att handlägga mål om korruption och organiserad brottslighet, inbegripet när det gäller mänskliga resurser och logistik, och att säkerställa tillämpningen av avskräckande sanktioner. EU uppmanar Kroatien att införa prioriterade tidsfrister för offentliggörande av skriftliga domskäl.

EU uppmanar Kroatien att säkerställa lämplig statistisk utvecklas för att möjliggöra effektiv övervakning av handläggningen av mål på alla stadier av utredningsförfarandet och det rättsliga förfarandet.

iii) **Grundläggande rättigheter**

Allmänt

EU noterar den information som Kroatien lämnat om grundläggande rättigheter. EU uppmanar Kroatien att fortsätta att arbeta för att förbättra människorättssituationen, särskilt när det gäller icke-diskriminering, rättssäkerhetsgarantier, rättigheter för personer som tillhör minoriteter, kulturella rättigheter och skyddet av personuppgifter, samt att vidta åtgärder mot rasism och främlingsfientlighet.

Mänskliga rättigheter

EU noterar den information som Kroatien lämnat om mänskliga rättigheter. I synnerhet noterar EU Kroatiens planer när det gäller förhållandena i fängelserna, särskilt de planerade ökningarna av fängelsekapaciteten. EU uppmanar Kroatien att fullfölja denna och andra åtgärder för att mildra överbeläggningen i fängelserna, inbegripet fullständigt genomförande av det nya systemet för skyddstillsyn enligt lagen om skyddstillsyn från januari 2010. EU betonar att förhållandena i fängelserna är av central betydelse när det gäller att bygga upp ett ömsesidigt förtroende för respektive rättssystem. Vad gäller yttrandefrihet uppmanar EU Kroatien att fullfölja sina planer på detta område och att se till att EU-normerna uppfylls. EU understryker att yttrandefrihet samt pressfrihet och mötesfrihet hör till EU:s grundläggande värderingar. EU uppmanar Kroatien att ägna särskild uppmärksamhet åt utredning och lagföring av hot och våld mot journalister, i synnerhet mot dem som undersöker fall av korruption och organiserad brottslighet. Vidare uppmanar EU Kroatien att säkerställa att redaktörer och journalister inte utsätts för politiska påtryckningar, vare sig på nationell eller lokal nivå.

När det gäller antidiskriminering och hatbrott betonar EU betydelsen av fullständigt genomförande av relevant lagstiftning och att säkerställa att de brottsbekämpande myndigheterna effektivt tar itu med sådana fall. EU uppmanar Kroatien att vidta åtgärder för att stärka Ombudsmannens ställning som centralt organ med ansvar för genomförandet av antidiskrimineringslagen, inbegripet att lämpliga budgetmedel finns tillgängliga. EU noterar betydelsen av fullständig och lämplig uppföljning av de rekommendationer som gjorts av ombudsmannen.

EU uppmanar Kroatien att fortsätta att genomföra nationella planer för barns rättigheter, kvinnors rättigheter och avseende personer med funktionshinder, att säkerställa att kvarvarande brister på lämpligt sätt avhjälps och att stärka de mänskliga resurserna och den finansiella kapaciteten för byrån för mänskliga rättigheter samt Ombudsmannen för barn, för kvinnor och för funktionshindrade.

Rättssäkerhetsgarantier

EU noterar den information som Kroatien lämnat om rättsäkerhetsgarantier. EU noterar att Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna fortsätter att konstatera avvikelser jämfört med artikel 6 i konventionen i Kroatien, när det gäller rätten till en rättvis rättegång och de straffrättsliga förfarandenas längd, inklusive verkställighetsförfarandet. EU uppmanar Kroatien att vidta alla nödvändiga åtgärder för att garantera att det finns effektiva rättsmedel inom det nationella rättssystemet som kan hindra onödiga dröjsmål vid rättegångar. När det gäller rätten till en rättvis rättegång och tillgång till domstolsprövning, understryker EU vikten av förbättrat genomförande av lagen om rättshjälp, inklusive genom förenklade ansökningsförfaranden och en minskning av skillnaden mellan rättshjälp och normala advokatarvoden. EU uppmanar dessutom Kroatien att säkerställa lämplig uppföljning av genomförandet av rättshjälpssystemet och att vid behov tillämpa korrigeringsåtgärder.

EU noterar även Kroatiens reformplaner beträffande förvaltningsrätten som grundar sig på lagen om förvaltningsrättsliga tvister och innefattar skapandet av ett system i två nivåer med förvaltningsdomstolar, och omvandlingen av förvaltningsdomstolen till en domstol med fullständig jurisdiktion enligt vad som avses i artikel 6 i konventionen om de mänskliga rättigheterna och artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna. I detta sammanhang betonar EU också vikten av att genomföra en bredare administrativ reform, bland annat genom att fullständigt genomföra lagen om allmänna administrativa förfaranden.

Respekt och skydd för minoriteter samt kulturella rättigheter

EU noterar informationen från Kroatien om åtgärder till skydd för minoriteter, inklusive landets handlingsplan för genomförande av den konstitutionella akten om rättigheter för nationella minoriteter.

EU understryker vikten av att Kroatien vidtar åtgärder för att ytterligare förbättra skyddet för minoriteter, särskilt för serber och romer, som står inför särskilda utmaningar. EU uppmanar Kroatien att förbättra genomförandet av den konstitutionella akten om rättigheter för nationella minoriteter, särskilt för att åtgärda minoriteternas underrepresentation i statsförvaltningen, domstolsväsendet och inom polisen. I detta sammanhang uppmanas Kroatien att regelbundet informera om genomförandet av de sysselsättningsplaner som samordnas av ministeriet för offentlig förvaltning och att garantera att konkreta resultat uppnås, bland annat genom förbättrad uppföljning av genomförandet. EU noterar också informationen om råden för de nationella minoriteterna, inklusive på lokal nivå. I detta sammanhang uppmanar EU Kroatien att fortsätta att vidta åtgärder för att säkerställa att dessa råd fungerar effektivt och att de lokala råden för nationella minoriteter är oberoende i budgethänseende.

EU uppmanar även Kroatien att ta itu med diskrimineringen av minoriteter på ett bredare plan, bland annat genom att besluta om en strategi för bekämpning av den diskriminering av minoriteter i den offentliga sektorn som inte tas upp i den konstitutionella akten om rättigheter för nationella minoriteter. Uppmärksamhet bör även ägnas åt att ge den som tillhör en minoritetsgrupp tillgång till sociala rättigheter. EU uppmanar Kroatien att fortsätta med aktiviteterna för att ge dem som tillhör de nationella minoriteterna ökad kunskap om sina rättigheter och att vidta åtgärder för att öka dessa personers förtroende för regeringens minoritetspolitik, till exempel genom ökad öppenhet och insyn och genom dialog. EU uppmanar Kroatien att fortsätta med genomförandet av strategin och handlingsplanen för skydd och integration av romer, särskilt när det gäller sysselsättning, utbildning och bostäder, och säkra tillgången till de nödvändiga medlen.

EU understryker vikten av att lösa de kvarstående flyktingfrågor som har sin grund i 1990-talets konflikt. När det gäller detta understryker EU den särskilda betydelsen av ytterligare förbättringar av klimatet för social och ekonomisk återintegrering av återvändande och underlättande av acceptansen av återvändande i mottagarsamhällena.

EU uppmanar även till ett fullständigt genomförande av Kroatians handlingsplan för bostadstilldelningsprogrammet för flyktingar och personer som tidigare hade besittningsrätt till bostäder och som önskar återvända till Kroatien, och till ett uppfyllande av målen för 2008 och 2009 när det gäller framskaffande av bostäder både inom och utom områdena av särskilt statligt intresse. EU uppmanar Kroatien att göra avsevärda framsteg när det gäller att tillhandahålla bostäder till alla andra framgångsrika sökande inom bostadstilldelningsprogrammet på grundval av en fullständigt finansierad plan. EU uppmanar enträget Kroatien att fortskrida med försiktighet när det gäller fall med lägenheter som har förblivit obebodda och understryker att omfördelning bör genomföras på grundval av överenskomna tydliga och rättvisa kriterier och eventuellt i nära samarbete med UNHCR. EU uppmanar Kroatien att förbättra hanteringen av överklaganden efter avslag på ansökningar om återuppbyggnad av bostäder, att åtgärda eftersläpningen av hanteringen av befintliga överklaganden och att göra viktiga framsteg när det gäller återuppbyggnad av kvarvarande egendom.

EU understryker vikten av fortsatta framsteg när det gäller *validering* av beslut och individuella akter avseende pensioner och därtill relaterade rättigheter. EU uppmanar Kroatien att behandla ansökningarna på ett ändamålsenligt sätt samt att vidta tillräckliga övervakningsåtgärder och korrigeringar åtgärder för att säkerställa att de lokala pensionsmyndigheterna tillämpar de objektiva kriterierna enhetligt.

EU understryker vikten av att Kroatien förbättrar reliabiliteten när det gäller landets statistiska bevakning av de aspekter som har att göra med flyktingars återvändande.

Med tanke på flyktingfrågans betydande regionala dimension och Kroatians åtagande att ha goda grannförbindelser, uppmanar EU Kroatien att aktivt delta i de regionala processer som syftar till att lösa de återstående frågor som har att göra med flyktingars återvändande, inklusive förlorad nyttjanderätt eller besittningsrätt.

Åtgärder mot rasism och främlingsfientlighet

EU uppmanar Kroatien att genomföra åtgärder för att öka toleransen i samhället och främja försoningen mellan olika etniska grupper. Kroatien bör särskilt främja tolerans mot den serbiska minoriteten och vidta lämpliga åtgärder för att skydda de personer som fortfarande riskerar att utsättas för diskriminering, fientliga eller våldsamma handlingar eller hot om detta. Kroatien bör vidta åtgärder mot rasism och främlingsfientlighet, bland annat genom medvetandegörande av allmänheten, utbildning (inklusive en översyn av skolans roll), medierna och lämplig respons från politikerna och de brottsbekämpande organen på incidenter med rasistiska förtecken. EU uppmanar Kroatien att åtgärda bristerna i den befintliga lagstiftningen, till exempel genom att undersöka möjligheterna att straffbelägga brott mot den allmänna ordningen och säkerheten på rasistiska, etniska, religiösa och andra grunder.

Skydd av personuppgifter

EU noterar Kroatiens åtagande om anpassning till gemenskapens regelverk när det gäller skyddet av personuppgifter. I detta sammanhang uppmanar EU Kroatien att förbättra dataskyddsmyndighetens kapacitet när det gäller att utföra sina övervakningsuppgifter.

iv) EU-medborgares rättigheter

Rösträtt och valbarhet i kommunala val

EU noterar Kroatiens åtagande att anta lagen om ändring av lagen om val av ledamöter till organen inom det lokala och regionala självstyret senast 2010 och att införa ändringar i de relevanta författningsbestämmelserna om utövande av aktiv och passiv rösträtt vid lokalval i Kroatien för EU-medborgare som är bosatta i Kroatien.

Rätt att fritt röra sig och uppehålla sig

EU noterar Kroatiens åtagande att ändra utlänningslagen för att fullständigt anpassa bestämmelserna till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, och landets planer på att ge offentligt anställda den utbildning som är nödvändig för att tillämpa dessa bestämmelser.

Diplomatiskt och konsulärt skydd

EU noterar Kroatiens åtagande att ändra lagen om utrikesfrågor under 2011 och anta de relevanta tillämpningsföreskrifterna för att Kroatien ska kunna ge EU-medborgare skydd i enlighet med beslut 95/553/EG fattat av företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet av den 19 december 1995 om de diplomatiska och konsulära representationernas bistånd till Europeiska unionens medborgare, och tillämpa beslut 96/409/Gusp fattat av företrädarna för regeringarna i Europeiska unionens medlemsstater, församlade i rådet av den 25 juni 1996 om införandet av provisorisk resehandling.

* * *

Med tanke på det nuvarande läget i förberedelserna noterar EU, med förbehållet att Kroatien måste fortsätta att göra framsteg med anpassningen och genomförandet av det regelverk som omfattas av kapitlet Domstolsväsende och grundläggande rättigheter, särskilt när det gäller de frågor som tagits upp ovan, att detta kapitel endast kan avslutas preliminärt när EU anser att följande riktmärken har uppfyllts:

Domstolsväsendet

Kroatien har aktualiserat sin strategi och sin handlingsplan för reform inom domstolsväsendet och garanterar ett effektivt genomförande. I synnerhet måste Kroatien

- inrätta tillräcklig institutionell kapacitet för att kunna hantera reformerna av domstolsväsendet, bland annat granskningen av antagen lagstiftning.

Kroatien har stärkt domstolsväsendets oberoende, möjligheten att utkräva, opartiskhet och professionalism. I synnerhet måste Kroatien

- nå resultat när det gäller rekrytering och utseende av domare, åklagare och domstolschefer på grundval av enhetliga, tydliga, objektiva och nationellt tillämpliga kriterier i lagstiftningen, och bland annat se till att den statliga utbildningen för domare och åklagare börjar att fungera effektivt,
- reformera och stärka statens rättsliga råd och statens åklagarråd (bland annat genom att de professionella ledamöterna väljs av sina gelikar) så att de nämnda organen kan fullgöra sina viktigaste uppgifter på ett professionellt och opartiskt sätt samt utan politisk eller annan inblandning, särskilt när det gäller tillsättning, karriärplanering och disciplinära åtgärder avseende domare och åklagare.

Kroatien har förbättrat domstolsväsendets effektivitet. I synnerhet måste Kroatien

- minska eftersläpningen avsevärt när det gäller rättsfall, särskilt när det gäller gamla tvistemål och brottmål samt verkställighetsbeslut, genomföra lämpliga rättsliga och organisatoriska åtgärder för att hindra onödiga dröjsmål när det gäller rättegångar, bland annat införande av nya metoder för verkställighet för att säkerställa att domstolens beslut är verkställbara inom en rimlig tidsperiod, förbättra användningen av alternativ tvistlösning, bland annat genom att förenkla mekanismerna för alternativ tvistlösning, och göra framsteg när det gäller tillämpningen av den nya straffprocesslagstiftningen och civilprocesslagstiftningen,

- göra framsteg när det gäller den fysiska infrastrukturen och datoriseringen av domstolarna, det påskyndade införandet av system för handläggning av ärenden, särskilt det integrerade systemet för ärendehandläggning, och inrättandet av ett enhetligt statistiksystem för bevakning av alla typer av mål vid alla domstolar och åklagarmyndigheter, samt införa en slumpmässig tilldelning av mål vid alla domstolar,
- fortsätta att genomföra rationaliseringen av lokala domstolar och domstolarna för överträdelser, och därvid säkerställa att de sammanslagna domstolarna fungerar effektivt, samt tydligt fastställa de långsiktiga logistiska och finansiella medlen för slutförande av rationaliseringen, anta en tydligt definierad plan för rationaliseringen av distriktsdomstolarna och handelsdomstolarna.

Kroatien har förbättrat hanteringen av de mål som avser inhemska krigsförbrytelser.

I synnerhet måste Kroatien

- nå resultat när det gäller opartisk hantering av mål av krigsförbrytelser från de brottsbekämpande organens och domstolarnas sida, vidta effektiva åtgärder för att ta itu med strafflöshet, särskilt genom att garantera ordentliga utredningar och gedigna åtal av ännu outredda fall och fall som ännu inte lett till åtal, inklusive antagande och genomförande av en tydlig strategi inom vilken man bland annat tar upp regionala diskrepanser inom Kroatien, samt fortsatt engagemang på bilateral och regional nivå,
- genomföra handlingsplanen för översyn av mål i den tilltalades utevaro och de nya bestämmelserna i straffprocesslagstiftningen om återupptagande av förfaranden och användning av andra rättsmedel som skydd av legalitet, varvid man måste säkerställa att ansökningar om återupptagande av förfaranden och omtagning av rättegångar handläggs korrekt och opartiskt av alla relevanta rättsliga myndigheter.

Kampen mot korruption

Kroatien har uppnått betydande resultat som grundar sig på effektiva och opartiska utredningar, åtal och domar på området organiserad brottslighet och korruption, på alla nivåer inbegripet korruption på hög nivå, samt i sårbara sektorer som offentlig upphandling. I synnerhet måste Kroatien

- stärka Uskoks operativa kapacitet ytterligare, bland annat genom att utvidga dess beredningsområde till skattebedrägeri med kopplingar till organiserad brottslighet och korruption, förbättra finansexpertisen och säkerställa tillräcklig utbildning och tillräckliga resurser med tanke på Uskoks nya roll i det åtalssystem som infördes i juli 2009,
- vidta åtgärder för att förbättra polisens effektivitet och oberoende, bland annat genom minskat politiskt inflytande och ökad professionalism, förstärkning av specialistkompetens, särskilt när det gäller ekonomisk brottslighet, samt bättre samarbete med andra organ, den finansiella sektorn och internationella partner, effektivt och konsekvent tillämpa bestämmelserna om beslag i artikel 82 i strafflagstiftningen och fastställa tydliga ansvarsområden och regler för korrekt hantering av den egendom som tagits i beslag inom ramen för ett straffrättsligt förfarande,
- öka domstolarnas kapacitet att handlägga mål på ett adekvat sätt, inklusive när det gäller mänskliga resurser och logistik.

Kroatien har uppnått resultat när det gäller att stärka de förebyggande åtgärderna i kampen mot korruption och intressekonflikter. I synnerhet måste Kroatien

- öka öppenheten och integriteten inom offentlig förvaltning och statsägda företag, bland annat genom att förbättra lagstiftningen om tillgång till information och dess genomförande, genom att anta, ändra och genomföra nödvändig lagstiftning för fullständigt genomförande av lagen om allmänna administrativa förfaranden, genom att genomföra antikorrupsionshandlingsplaner i statsägda företag samt genom fortlöpande utbildning av personal,

- ändra sin nuvarande lagstiftning om finansiering av politiska partier, bland annat så att dess tillämpningsområde utvidgas till att omfatta valkampanjer och så att insynen och den oberoende översynen förbättras,
- garantera tillgången till effektiv lagstiftning och effektiva system för skydd mot och sanktionering av intressekonflikter på alla nivåer i statsförvaltningen/den offentliga förvaltningen och för övervakning och kontroll av offentliga tjänstemäns och domares redovisning av tillgångar, som bland annat omfattar avskräckande sanktioner vid bristande efterlevnad, samt garantera tillgången till effektiva system som gör det möjligt för personer att rapportera korruption och administrativa missförhållanden i offentliga institutioner och som erbjuder stöd till dessa personer.

Grundläggande rättigheter

Kroatien har stärkt skyddet för minoriteter, bland annat genom ett effektivt genomförande av den konstitutionella akten om rättigheter för nationella minoriteter. I synnerhet måste Kroatien

- vidta mått och steg för att säkerställa en påtaglig förbättring när det gäller de nationella minoriteternas sysselsättningsgrad inom statsförvaltningen, organen inom det lokala och regionala självstyret samt polisen och domstolsväsendet, och inrätta ett effektivt system för statistisk kontroll, bland annat genom antagande, genomförande och kontroll av sysselsättningsplanerna för alla relevanta organ,
- genomföra en omfattande undersökning om minoriteters underrepresentation i den del av den offentliga sektorn som inte påverkas av den konstitutionella akten om rättigheter för nationella minoriteter och anta en plan för att åtgärda de brister som upptäckts,
- vidta åtgärder som syftar till försoning och ökad tolerans bland medborgarna, bland annat genom utbildning och en översyn av skolans roll, genom medierna och genom lämplig respons från politikerna och de brottsbekämpande organen på incidenter med rasistiska eller främlingsfientliga förtecken.

Kroatien har löst de kvarstående frågorna kring flyktingars återvändande. I synnerhet måste Kroatien

- genomföra handlingsplanen fullständigt för bostadstilldelningsprogrammet för flyktingar och personer som tidigare hade besittningsrätt till bostäder och som önskar återvända till Kroatien, och uppfylla målen för 2008 och 2009 när det gäller framskaffande av bostäder både inom och utom områdena av särskilt statligt intresse, göra avsevärda framsteg när det gäller att tillhandahålla bostäder till alla andra framgångsrika sökande inom bostadstilldelningsprogrammet på grundval av en fullständigt finansierad plan,
- förbättra hanteringen av överklaganden efter avslag på ansökningar om återuppbyggnad av bostäder, åtgärda eftersläpningen av hanteringen av befintliga överklaganden och göra viktiga framsteg när det gäller återuppbyggnad av kvarvarande egendom.

Kroatien har förbättrat skyddet för de mänskliga rättigheterna. I synnerhet måste Kroatien

- förbättra tillgången till rättsväsendet, bland annat genom att vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att förvaltningsdomstolen senast vid anslutningen blir en domstol med fullständig jurisdiktion enligt vad som avses i artikel 6 i konventionen om de mänskliga rättigheterna och artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, både i fråga om lagstiftning och praxis, och genom att säkerställa ett förbättrat genomförande av lagen om rättshjälp,
- uppnå resultat när det gäller genomförandet av diskrimineringslagen och lagen mot hatbrott samt därvid säkerställa att de brottsbekämpande organen handlägger dessa typer av mål effektivt och att Ombudsmannen stärks.

Samarbete med den internationella krigsförbrytartribunalen för f.d. Jugoslavien

Fullständigt samarbete med Icty förblir ett villkor för Kroatiens framsteg under anslutningsprocessen, även för den preliminära avslutningen av detta kapitel, i linje med den förhandlingsram som antogs av rådet den 3 oktober 2005.

Under förhandlingarna kommer EU hela tiden att fortsätta att följa framstegen med anpassningen till och genomförandet av regelverket. EU understryker att man kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt att bevaka alla särskilda frågor som anges ovan för att försäkra sig om Kroatens administrativa kapacitet. Särskild uppmärksamhet behöver ägnas kopplingarna mellan detta kapitel och andra förhandlingskapitel. En slutlig bedömning av hur Kroatiens lagstiftning överensstämmer med EU:s regelverk samt av landets genomförandeförmåga kan göras först i ett senare förhandlingsskede. Utöver all den information som EU kan begära inför förhandlingarna om detta kapitel och som ska lämnas till konferensen, uppmanar EU Kroatien att regelbundet förse stabiliserings- och associeringsrådet med detaljerad skriftlig information om framstegen vid genomförandet av regelverket.

Mot bakgrund av ovanstående överväganden måste konferensen återkomma till detta kapitel vid lämplig tidpunkt.

EU erinrar också om att regelverket kan komma att kompletteras mellan den 1 januari 2010 och förhandlingarnas avslutande.
